

Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA

4 päivänä toukokuuta 2023¹

Asia C-319/22

Gesamtverband Autoteile-Handel e.V.

vastaan

Scania CV AB

(Ennakkoratkaisupyyntö – Landgericht Köln (Kölnin alueellinen alioikeus, Saksa))

Ennakkoratkaisupyyntö – Moottoriajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja tarjoavien palvelujen markkinat – Asetus (EU) 2018/858 – Riippumattomat toimijat – Helposti koneellisesti luettavat ja sähköisesti käsiteltävät tiedot – Ajoneuvon valmistenumero (VIN) – Henkilötietojen suoja – Asetus (EU) 2016/679 – Henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuuden edellytykset – 6 artiklan 1 kohdan c alakohta

1. Unionin lainsäätävä pyrkii takaamaan sisämarkkinoilla moottoriajoneuvojen korjaus- ja huoltoalan kilpailun, jotteivät näiden ajoneuvojen valmistajat voisi monopolisoida (joko itse tai valtuutettujen jälleenmyyjänsä ja korjaamoidensa välityksellä) tällaisten palveluiden tarjoamista.
2. Tätä varten asetuksessa (EU) 2018/858² edellytetään, että autonvalmistajien on annettava riippumattomien toimijoiden käyttöön rajoittamattomasti, vakiomuodossa ja syrjimättömästi tiedot, jotka koskevat tiettyjä ajoneuvojen järjestelmiä, laitteita ja työkaluja sekä ajoneuvojen korjaamista ja huoltoa.
3. Asetuksen 2018/858 (tai jonkin sillä muutetun asetuksen) soveltamisesta on syntynyt oikeusriitoja, joissa asianosaisina on ollut ajoneuvojen valmistajia ja riippumattomia toimijoita. Useita ennakkoratkaisupyyntöjä on esitetty liittyen menettelyihin, joiden käsittelyyn on osallistunut toimija,³ jonka jäsenet hallitsevat 80:tä prosenttia moottoriajoneuvojen varaosien riippumattoman kaupan liikevaihdosta Saksassa.⁴
4. Landgericht Köln (Kölnin alueellinen alioikeus, Saksa) esittää nyt käsiteltävässä ennakkoratkaisupyyntönsä kolme kysymystä, jotka koskevat

¹ Alkuperäinen kieli: espanja.

² Moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta 30.5.2018 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EUVL 2018, L 151, s. 1).

³ Gesamtverband Autoteile-Handel e. V. (jäljempänä Gesamtverband A.-H.).

⁴ Tuomio 19.9.2019, Gesamtverband Autoteile-Handel (C-527/18, EU:C:2019:762) ja tuomio 27.10.2022, ADPA ja Gesamtverband Autoteile-Handel (C-390/21, EU:C:2022:837).

- niiden tietojen sisältöä, jotka valmistajien on annettava riippumattomien toimijoiden käyttöön (sisältyvätkö näihin kaikki asetuksen 2018/858 3 artiklan 48 alakohdassa tarkoitetut korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot vai ainoastaan varaosia koskevat tiedot)
  - tapaa ja muotoa, jolla valmistajien on annettava nämä tiedot käyttöön
  - velvollisuutta toimittaa riippumattomille toimijoille ajoneuvojen valmistenumerot (jäljempänä valmistenumero),⁵ kun huomioon otetaan asetuksen (EU) 2016/679⁶ 6 artiklan 1 kohdan c alakohta.
5. Unionin tuomioistuimen ohjeen mukaisesti käsittelen ratkaisuehdotuksessani vain kolmatta näistä kysymyksistä.

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

A Asetus 2018/858

6. Asetuksen 2018/858 johdanto-osan 50 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen rajoittamaton saatavuus teknisen tiedon hakemiseen soveltuvassa vakiomuodossa sekä toimiva kilpailu ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja tarjoavien palvelujen markkinoilla ovat tarpeen pyrittäessä parantamaan sisämarkkinoiden toimintaa erityisesti tavaroiden vapaan liikkuvuuden, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamista koskevan vapauden suhteen. – –”

7. Saman asetuksen johdanto-osan 52 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Jotta ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja tarjoavien palvelujen markkinoilla varmistetaan tehokas kilpailu ja jotta voidaan selventää, että kyseisiin tietoihin kuuluvat myös tiedot, jotka on toimitettava muille riippumattomille toimijoille kuin korjaamoille, jolloin varmistetaan, että riippumattomat ajoneuvojen korjaus- ja huoltomarkkinat kokonaisuudessaan voivat kilpailla valtuutettujen jälleenmyyjien kanssa riippumatta siitä, antaako ajoneuvon valmistaja tällaiset tiedot valtuuttamilleen jälleenmyyjille ja korjaamoille vai käyttääkö se itse tällaisia tietoja korjaus- tai huoltotarkoitukseen, on tarpeen säätää yksityiskohtaisesti tiedoista, jotka on annettava ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saamista varten.”

8. Asetuksen 2018/858 johdanto-osan 62 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Aina, kun tässä asetuksessa säädettyihin toimenpiteisiin liittyy henkilötietojen käsittelyä, niiden toteuttamisessa olisi noudatettava [yleistä tietosuoja-asetusta]. – –”

⁵ Ajoneuvon valmistenumero (VIN, *vehicle identification number*) on valmistajan ajoneuvolle antama aakkosnumeerinen koodi ajoneuvon tunnistamisen varmistamiseksi. Siihen viitataan valmistajan lakisääteisten kilpien tyyppihyväksyntävaatimuksista ja moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen valmistenumeroista ja moottoriajoneuvojen, niiden perävaunujen sekä niihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden yleiseen turvallisuuteen liittyvistä tyyppihyväksyntävaatimuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 661/2009 täytäntöönpanosta 11.1.2011 annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 19/2011 (EUVL 2011, L 8, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 21.3.2012 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 249/2012 (EUVL 2012, L 82, s. 1).

⁶ Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27.4.2016 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL 2016, L 119, s. 1; jäljempänä yleinen tietosuoja-asetus).

9. Saman asetuksen 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

” –

45) 'riippumattomalla toimijalla' tarkoitetaan sellaisia muita luonnollisia tai oikeushenkilöitä kuin valtuutettua jälleenmyyjää tai korjaamo, jotka osallistuvat suoraan tai välillisesti ajoneuvojen korjaukseen ja huoltoon, mukaan lukien korjaamot, korjauslaitteiden tai -työkalujen tai varaosien valmistajat tai jälleenmyyjät sekä teknisten tietojen julkaisijat, autoliitot, tiepalvelujen tarjoajat, tarkastus- ja testauspalvelujen tarjoajat ja yritykset, jotka tarjoavat koulutuspalveluja vaihtoehtoisia polttoaineita käyttävien ajoneuvojen varusteita asentaville, valmistaville ja korjaaville yrityksille; sillä tarkoitetaan myös ajoneuvonvalmistajan jakelujärjestelmään kuuluvia valtuutettuja korjaamoita, jälleenmyyjä ja jakelijoita, kun ne tarjoavat korjaus- ja huoltopalveluja ajoneuvoille, joiden valmistajien jakelujärjestelmään ne eivät kuulu;

--

48) 'ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavilla tiedoilla' kaikkia ajoneuvon vianmäärittystä, huoltoa, tarkastusta, valmistelua katsastusta varten, korjaamista, uudelleenohjelmointia tai uudelleenalustusta tai etävianmäärittystä sekä osien ja varusteiden asentamista ajoneuvon koskevia tietoja, jotka valmistaja antaa sen valtuutetuille kumppaneille, jälleenmyyjille ja korjaamoille, tai joita valmistaja käyttää korjaamis- ja huoltotarkoituksiin, mukaan lukien kaikki muutokset ja lisäykset tällaisiin tietoihin;

49) 'ajoneuvon sisäisen valvontajärjestelmän (OBD-järjestelmän) tiedoilla' tietoja, jotka sellainen ajoneuvossa sijaitseva tai moottoriin yhdistetty järjestelmä tuottaa, joka pystyy havaitsemaan toimintahäiriön ja tapauksen mukaan ilmaisemaan sen esiintymisen virhetoiminnan ilmaisimen avulla, joka pystyy määrittämään toimintahäiriöiden todennäköisen esiintymisalueen käyttämällä hyväksi tietokoneen muistiin tallennettuja tietoja ja joka pystyy ilmoittamaan tämän tiedon ajoneuvon ulkopuolelle;

--”

10. Asetuksen 61 artiklassa ("OBD-järjestelmän tietojen ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen antamiseen liittyvät valmistajien velvoitteet") säädetään seuraavaa:

"1. Valmistajien on annettava ajoneuvojen OBD-järjestelmän tiedot, vianmäärittäykseen käytettävät ja muut laitteet, työkalut sovellettavan ohjelmiston täydelliset viitetiedot ja saatavilla olevat ladattavat tiedostot mukaan luettuina ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot riippumattomien toimijoiden käyttöön rajoittamattomasti, vakiomuodossa ja syrjimättömästi. Tiedot on annettava saataville helposti koneellisesti luettavina ja sähköisesti käsiteltävinä tietokokonaisuuksina. Riippumattomilla toimijoilla on oltava pääsy etädiagnostiikkapalveluihin, joita valmistajat ja valtuutetut jälleenmyyjät ja korjaamot käyttävät.

Valmistajien on tarjottava standardoitu ja suojattu etäyhteysjärjestelmä, jonka avulla riippumattomat korjaamot voivat suorittaa toimenpiteitä, jotka edellyttävät pääsyä ajoneuvon turvajärjestelmään.

2. Kunnes komissio on vahvistanut asiaankuuluvan standardin Euroopan standardointikomitean (CEN) tai vastaavan standardointielimen työn pohjalta, ajoneuvon OBD-järjestelmän tiedot sekä ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot on annettava vaivattomasti saataville siten, että ne ovat kohtuullisen helposti riippumattomien toimijoiden käsiteltävissä.

Ajoneuvon OBD-järjestelmän tietojen sekä ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen on oltava saatavilla valmistajien verkkosivustoilla vakio muodossa tai, jos tämä ei ole tietojen luonteen vuoksi mahdollista, muussa sopivassa muodossa. Tiedot on annettava muille riippumattomille toimijoille kuin korjaamoille myös koneellisesti luettavissa olevassa muodossa, jota voidaan käsitellä sähköisesti yleisesti saatavilla olevilla tietotekniikkavälineillä ja ohjelmistoilla, niin että riippumattomat toimijat voivat suorittaa liiketoimintaansa liittyvät tehtävät jälkimarkkinoiden toimitusketjussa.

--

4. Liitteessä X vahvistetaan yksityiskohtaiset tekniset vaatimukset ajoneuvon OBD-järjestelmän tietojen ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudelle ja erityisesti tekniset eritelvät siitä, miten ajoneuvon OBD-järjestelmän tiedot ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot on annettava.

--

11. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 82 artiklan mukaisesti liitteen X muuttamiseksi siten, että otetaan huomioon tekniikan ja sääntelyn kehitys tai estetään väärinkäytökset ajantasaistamalla vaatimukset, jotka koskevat ajoneuvon OBD-järjestelmän tietojen ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuutta – –”

11. Liitteessä X (”Ajoneuvon OBD-järjestelmän tietojen ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuus”) olevassa 6.1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”_ _

Tiedot kaikista ajoneuvon osista, joilla ajoneuvon valmistaja on varustanut ajoneuvon, sellaisena kuin se voidaan tunnistaa ajoneuvon valmistenumeron ja mahdollisten lisäperusteiden, kuten akselivälin, moottorin tehon ja viimeistelytason tai -vaihtoehtojen avulla, ja jotka voidaan korvata varaosilla, joita ajoneuvon valmistaja tarjoaa valtuuttamilleen korjaamoille tai jälleenmyyjille taikka kolmansille osapuolille viittaamalla alkuperäiseen osanumeroon, on tarjottava saataville koneellisesti luettavina ja sähköisesti käsiteltävinä tietokokonaisuuksina tietokannassa, joka on riippumattomien toimijoiden saatavilla.

Tähän tietokantaan on sisällytettävä ajoneuvon valmistenumero, alkuperäiset osanumerot, alkuperäiset osien nimet, kelpoisuustiedot (kelpoisuuden alkamis- ja päättymispäivät), asennustiedot ja tarvittaessa rakenneominaisuudet.

_ _”

B Asetus N:o 19/2011

12. Asetuksen 19/2011 2 artiklan ("Määritelmät") 2 alakohdassa säädetään seuraavaa:

"ajoneuvon valmistenumeroilla' (VIN) tarkoitetaan valmistajan ajoneuville antamaa aakkosnumeerista koodia jokaisen ajoneuvon asianmukaisen tunnistamisen varmistamiseksi".

13. Asetuksen liitteessä I ("Tekniset vaatimukset") olevan B osan ("Ajoneuvon valmistenumero (VIN)") 1.2 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Ajoneuvon valmistenumeron on oltava yksilöllinen, ja se on kohdistettava yksiselitteisesti tiettyyn ajoneuvoon."

C Yleinen tietosuojasetus

14. Yleisen tietosuojasetuksen 4 artiklan 1 alakohdan mukaan "'henkilötiedoilla' [tarkoitetaan] kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön, jäljempänä 'rekisteröity', liittyviä tietoja; tunnistettavissa olevana pidetään luonnollista henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa erityisesti tunnistetietojen, kuten nimen, henkilötunnuksen, sijaintitiedon, verkkotunnistetietojen taikka yhden tai useamman hänelle tunnusomaisen fyysisen, fysiologisen, geneettisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella".

15. Saman asetuksen 6 artiklassa ("Käsittelyn lainmukaisuus") säädetään seuraavaa:

"1. Käsittely on lainmukaista ainoastaan jos ja vain siltä osin kuin vähintään yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

--

c) käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi;

--

3. Edellä olevan 1 kohdan c ja e alakohdassa tarkoitetun käsittelyn perustasta on säädettävä joko

a) unionin oikeudessa; tai

b) rekisterinpitäjään sovellettavassa jäsenvaltion lainsäädännössä.

Käsittelyn tarkoitus määritellään kyseisessä käsittelyn oikeusperusteessa --. Unionin oikeuden tai jäsenvaltion lainsäädännön on täytettävä yleisen edun mukainen tavoite ja oltava oikeasuhteinen sillä tavoiteltuun oikeutettuun päämäärään nähden.

--"

D Direktiivi 1999/37/EY⁷

16. Direktiivin 1999/37 liitteeseen I ("Rekisteröintitodistuksen I osa") sisältyvät seuraavat kohdat:

"_ _

II.5. Rekisteröintitodistuksen I osassa on oltava myös seuraavat tiedot, joita edeltävät vastaavat yhdenmukaistetut yhteisön koodit:

--

C) henkilötiedot

C.1) rekisteröintitodistuksen haltija:

C.1.1) sukunimi (sukunimet) tai toiminimi

--

C.1.3) osoite rekisteröintijäsenvaltiossa asiakirjan antamishetkellä

C.4) Jos II.6 kohdan koodin C.2 tietoja ei merkitä rekisteröintitodistukseen, maininta siitä, että

a) rekisteröintitodistuksen haltija on ajoneuvon omistaja

--

E) ajoneuvon valmistenumero

--

II.6 Rekisteröintitodistuksen I osassa voi lisäksi olla seuraavat tiedot, joita edeltävät vastaavat yhdenmukaistetut yhteisön koodit:

C) henkilötiedot

C.2) ajoneuvon omistaja (toistetaan niin monta kertaa kuin on omistajia)

--

C.3) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka voi käyttää ajoneuvoa muussa oikeudellisessa ominaisuudessa kuin omistajana

--"

⁷ Ajoneuvojen rekisteröintiasiakirjoista 29.4.1999 annettu neuvoston direktiivi (EYVL 1999, L 138, s. 57), sellaisena kuin se on muutettuna 23.12.3003 annetulla komission direktiivillä 2003/127/EY (EUVL 2004, L 10, s. 29).

II Tosiseikat, pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

17. Scania CV AB (jäljempänä Scania) on yksi Euroopan suurimmista hyötyajoneuvojen, erityisesti raskaiden kuorma-autojen, valmistajista. EY-tyyppihyväksynnän haltijana se on asetuksen 2018/858 3 artiklan 40 alakohdassa tarkoitettu valmistaja, ja sen on annettava käyttöön kyseisen asetuksen 61 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot.

18. Scania antaa riippumattomien toimijoiden (kuten Gesamtverband A.-H:n jäsenten) käyttöön ajoneuvoja koskevia tietoja sekä ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja ja OBD-järjestelmän tietoja verkkosivuston kautta.

19. Tässä menettelyssä Scania antaa käyttäjän hakea tietoja tietystä ajoneuvosta valmistenumeron seitsemän viimeisen merkin avulla tai yleisemmin ajoneuvojen yleisiä tietoja, jotka eivät koske mitään yksittäistä ajoneuvoa.⁸

20. Scania ei kuitenkaan anna valmistenumeroja riippumattomien toimijoiden käyttöön. Vain korjaamot, joissa ajoneuvoja huolletaan tai korjataan, saavat ajoneuvon valmistenumeron tietoonsa, sillä kyseinen numero sijaitsee huollettavaksi tai korjattavaksi annetun ajoneuvon korissa; varaosien valmistajat ja jälleenmyyjät eivät sitä vastoin saa käyttöönsä yksittäisiä valmistumeroita, joita ilman yleisten hakukriteerien avulla tehtävä haku tuottaa epätarkkoja tuloksia.⁹

21. Gesamtverband A.-H. ja Scania riitelevät pääasiassa valmistajalle asetuksen 2018/858 61 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla kuuluvien velvoitteiden muodosta, sisällöstä ja laajuudesta.

22. Tässä tilanteessa Landgericht Köln on päättänyt esittää unionin tuomioistuimelle kolme ennakkoratkaisukysymystä, joista käsittelen vain viimeistä, joka kuuluu seuraavasti:

”Asetetaanko [asetuksen 2018/858] 61 artiklan 1 kohdassa ajoneuvonvalmistajille yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu lakisääteinen velvoite, joka oikeuttaa ajoneuvon valmistenumeron tai valmistenumeroon liittyvien tietojen luovuttamisen riippumattomille toimijoille yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 7 alakohdassa tarkoitettuina muina rekisterinpitäjinä?”

III Asian käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa

23. Ennakkoratkaisupyyntö kirjattiin saapuneeksi unionin tuomioistuimen kirjaamoon 11.5.2022.

24. Kirjallisia huomautuksia ovat esittäneet Gesamtverband A.-H., Scania ja komissio.

25. Istunnon pitämistä ei katsottu tarpeelliseksi.

⁸ Käyttäjällä on valmistenumeron syötettyään tai yleisen haun tehtyään mahdollisuus vain tulostaa näytöllä näkyvät hakutulokset tai tallentaa ne paikallisesti tietokoneelle PDF-tiedostona. Tulosteen tai luodun PDF-tiedoston sisältö rajoittuu siis vain näytöllä näkyviin tietoihin.

⁹ Varaosia koskevat tiedot annetaan riippumattomien toimijoiden käyttöön samalla tavalla, paitsi että käyttäjä saa lisäksi mahdollisuuden tallentaa verkkosivustolla näytettävät hakutulokset tietokoneelleen XML-tiedostona.

IV Asian tarkastelu

26. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedusteleo kolmannella ennakkoratkaisukysymyksellään, asetetaanko asetuksen 2018/858 61 artiklan 1 kohdassa ajoneuvonvalmistajille (yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu) lakisääteinen velvoite, joka oikeuttaa valmistenumeroihin liittyvien tietojen luovuttamisen riippumattomille toimijoille.

27. Kysymyksessä oletetaan lähtökohtaisesti, että jos tällainen velvoite on olemassa, sen täyttäminen edellyttää henkilötietojen käsittelyä.

28. Vastauksen antamiseksi on tarkasteltava ensin valmistenumeron luonnetta ja sitten, jos kyseessä todetaan olevan henkilötieto, on tutkittava sen käsittelyn lainmukaisuuden mahdollinen peruste.

A Valmistenumero henkilötietona

29. Onko valmistenumero henkilötieto? Jos se ei ole, esille otettu ongelma ratkeaa itsestään, sillä yleistä tietosuoja-asetusta ei yksinkertaisesti voida soveltaa. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin myöntää kuitenkin olevansa tästä jokseenkin epävarma.

30. Se tiivistää riidan asianosaisten näkemykset seuraavasti:

- Gesamtverband A.-H:n mukaan valmistenumerot eivät ole valmistajan kannalta henkilötietoja, ellei valmistajan ole tosiasiallisesti tai oikeudellisesti kohtuudella mahdollista määrittää valmistenumeron perusteella luonnollisen henkilön henkilöllisyyttä. Tämä pätee erityisesti Scaniaan, sillä hyötyajoneuvojen ostajat eivät yleensä ole luonnollisia henkilöitä. Jos valmistenumero voidaan katsoa tietyssä yksittäistapauksessa henkilötiedoksi, Scaniaalla on kuitenkin oikeus antaa se käyttöön yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla. Asetuksen 2018/858 61 artiklan 1 kohta tarjoaa tähän soveltuvan oikeusperustan, koska siinä veloitetaan valmistajat jakamaan valmistenumeroon liittyviä tietoja.
- Scanian mukaan valmistenumerot ovat henkilötietoja ja yleisessä tietosuoja-asetuksessa kielletään niiden jakaminen ilman asianmukaista oikeusperustaa. Ainoa mahdollinen tähän oikeuttava peruste on yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohta. Asetuksen 2018/858 61 artiklan 1 kohdassa ei kuitenkaan aseteta mitään tällaista velvoitetta. Kyseinen säännös ei ole riittävän täsmällinen, käsittelyn tarkoitusta ei ole määritelty siinä selkeästi eikä asetuksessa 2018/858 säädetä tietosuojasta.

31. Nämä kaksi näkökantaa esiteltyään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että niiden molempien tueksi on olemassa perusteluja:

- Scanian esittämän tulkinnan puolesta voitaisiin vedota siihen, ettei asetukseen 2018/858 sisälly nimenomaisesti tietosuojaan liittyviä näkökohtia.
- Gesamtverband A.-H:n kannan puolesta voitaisiin todeta, ettei valmistenumero ole yleensä henkilötieto valmistajien kannalta, joten lähtökohtaisesti yleistä tietosuoja-asetusta ei välttämättä voida soveltaa. Joka tapauksessa asetuksen 2018/858 61 artiklan 1 kohdassa säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua

tarpeellisesta lakisääteisestä velvoitteesta, ja se on peruste viimeksi mainitun mukaiselle tietojenkäsittelylle.

32. Tämä ongelma (lähestulkoon) ratkeaa unionin tuomioistuimen 24.2.2022 antaman tuomion Valsts ieņēmumu dienests (Henkilötietojen käsittely verotusta varten) perusteella.¹⁰ Kyseisessä tuomiossa henkilötietojen luovuttamisena pidettiin erityisesti tiettyihin valmistenumeroihin pääsyä, samoin kuin talouden toimijan internetportaalissa julkaistuja ilmoituksia koskevien tietojen saataville asettamista.¹¹

33. Julkiasiamies Bobek oli esittänyt kyseisessä asiassa, että ”ajoneuvojen valmistenumerot – – ovat ’tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyviä tietoja’”. Valmistenumerot voivat siis olla ”yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettuja *henkilötietoja*”, koska tällaisista ”tiedoista voidaan – – tunnistaa ajoneuvojen myyjät ja siten mahdolliset verovelvolliset”.¹²

34. Olen kuitenkin samaa mieltä kuin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ja Gesamtverband A.-H: valmistenumero ei ole itsessään aina henkilötieto. Se ei ole henkilötieto ainakaan ”yleisesti [ajoneuvojen] valmistajan kannalta”,¹³ eikä se ole sitä etenkään silloin, kun ajoneuvon omistaja ei ole luonnollinen henkilö.

35. Tuomion Valsts ieņēmumu dienests taustalla olleessa asiassa riidanalaisia tietoja, joihin sisältyivät internetportaalin ilmoituksissa näkyvät ajoneuvojen valmistenumerot, oli pyytänyt veroviranomainen. Tuossa yhteydessä valmistenumero oli selvästi yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettu henkilötieto, toisin sanoen ”tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyvä tieto”.

36. Koska tuomion Valsts ieņēmumu dienests taustalla olleessa asiassa riidanalaiisten tietojen pyytjä oli viranomainen, valmistenumeroja voitiin käyttää kyseisillä numeroilla yksilöityjen ajoneuvojen omistajien tunnistamiseen. ”Kaikkiin kohtuullisesti toteutettavissa oleviin keinoihin”, joita viranomainen voi käyttää tähän henkilöiden tunnistamiseen, kuuluu pääsy (julkiseen) ajoneuvorekisteriin.

37. Kuten olen jo tuonut esille, lähtökohtaisesti valmistenumero on pelkkä ”valmistajan ajoneuvolle antama aakkosnumeerinen koodi”, jolla voidaan tunnistaa asianmukaisesti vain kyseinen ajoneuvo. Voitaisiin sanoa, että kyseessä on esinettä koskeva tieto, ei henkilöä koskeva tieto.

38. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä on todettu kuitenkin seuraavaa:

- Yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 1 alakohdassa annettua henkilötietojen määritelmää ”sovelletaan, kun tiedot liittyvät tiettyyn henkilöön sisältönsä, tarkoituksensa tai vaikutuksensa vuoksi”.¹⁴

¹⁰ C-175/20, EU:C:2022:124; jäljempänä tuomio Valsts ieņēmumu dienests.

¹¹ Tuomio Valsts ieņēmumu dienests, 36 ja 37 kohta.

¹² Julkiasiamies Bobekin ratkaisuehdotus Valsts ieņēmumu dienests (Henkilötietojen käsittely verotusta varten) (C-175/20, EU:C:2021:690, 36 kohta). Kursivointi alkuperäisessä tekstissä.

¹³ Alkuperäisen saksankielisen ennakkoratkaisupyynnön sivu 80.

¹⁴ Tuomio 8.12.2022, Inspektor v. Inspektorata kam Visshia sadeben savet (Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus – Rikostutkinta) (C-180/21, EU:C:2022:967, 70 kohta, jossa viitataan 20.12.2017 annettuun tuomioon Nowak (C-434/16, EU:C:2017:994, 35 kohta)).

– ”Sen määrittämiseksi, onko henkilö tunnistettavissa, olisi otettava huomioon kaikki kohtuullisesti toteutettavissa olevat keinot, joita joko rekisterinpitäjä tai joku muu voi kyseisen henkilön tunnistamiseksi käyttää”. Tämän perusteella on niin, että ”jotta tietoa voitaisiin pitää – – henkilötietona, ei edellytetä, että kaikki tiedot, joiden perusteella rekisteröity voidaan tunnistaa, ovat yhden ainoan tahon hallussa.”¹⁵

39. Kyseisen oikeuskäytännön perusteella tieto, joka ei ole lähtökohtaisesti henkilötieto (koska se ei sellaisenaan ilman muiden tietojen välittämistä sisällä tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyviä tietoja), muuttuu henkilötiedoksi silloin, kun on kohtuullisesti käytettävissä olevia keinoja, joiden avulla kyseinen tieto voidaan yhdistää tiettyyn henkilöön.

40. Yksi näistä keinoista ovat rekisteröintitodistukset, joista on ilmentävä valmistenumero ja ajoneuvon omistajan henkilöllisyys.¹⁶ Näissä todistuksissa valmistenumero yhdistetään ajoneuvon omistajaan, ja niiden perusteella riippumaton toimija voi jäljittää esimerkiksi varaosan jakelu- ja myyntiprosessin ja jopa tunnistaa sen ajoneuvon omistajan, johon kyseinen osa on liitetty.¹⁷

41. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on selvitettävä, voiko Gesamtverband A.-H:n jäsenillä olla kohtuullisesti käytettävissään keinoja – kuten vaikuttaisi olevan – joiden avulla valmistenumero voidaan yhdistää tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön. Jos niillä on, valmistenumero on niiden (ja välillisesti valmistajan, jonka antaa valmistenumeron niiden käyttöön) kannalta henkilötieto, jonka käsittelyyn sovelletaan yleistä tietosuoja-asetusta.

42. Totean siis välipäätelmänä, että valmistenumero on yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettu henkilötieto siltä osin kuin sillä, jolla on pääsy kyseiseen valmistenumeroon, voi olla käytettävissään keinoja, joiden avulla sen voidaan katsoa kohtuudella pystyvän käyttämään kyseistä valmistenumeroa asianomaisen ajoneuvon omistajan tunnistamiseen. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkistettava kussakin yksittäistapauksessa, onko asia näin.

B Velvollisuus antaa valmistenumero käyttöön ja yleinen tietosuoja-asetus

43. Toisin kuin muutamissa ennakkoratkaisupyynnöistä ilmenevissä väitteissä esitetään, asetus 2018/858 ei estä tietosuojalainsäädännön soveltamista. Asetuksen johdanto-osan 62 perustelukappaleessa todetaan, että ”aina, kun tässä asetuksessa säädettyihin toimenpiteisiin liittyy henkilötietojen käsittelyä, niiden toteuttamisessa olisi noudatettava [yleistä tietosuoja-asetusta]”.

44. Yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa asetetaan henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuuden edellytykseksi vähintään yhden siinä mainitun perusteen täyttyminen. Näihin perusteisiin kuulu se, että käsittely on tarpeen ”rekisterinpitäjän *lakisääteisen velvoitteen* noudattamiseksi” (c alakohta, kursivointi tässä).

¹⁵ Tuomio 19.10.2016, Breyer (C-582/14, EU:C:2016:779, 42 ja 43 kohta).

¹⁶ Direktiivin 1999/37 liitteessä I olevan II.5 kohdan koodi E.

¹⁷ Kuten komissio esittää huomautustensa 53 kohdassa, huomioon on otettava verkottuneet ajoneuvot, jotka voivat todellisuudessa antaa tietoa, joka voidaan yhdistää henkilöön valmistenumeron välityksellä. Ks. 9.3.2021 annetut ohjeet 1/2020 henkilötietojen käsittelystä verkkoon liitettyjen ajoneuvojen ja liikkuvuuteen liittyvien sovellusten yhteydessä (versio 2.0), 29 kohta (https://edpb.europa.eu/system/files/2021-08/edpb_guidelines_202001_connected_vehicles_v2.0_adopted_fi.pdf).

45. Tällainen *lakisääteinen velvoite* sisältyy asetuksen 2018/858 61 artiklan 1 ja 4 kohtaan, luettuina yhdessä kyseisen asetuksen liitteessä X olevan 6.1 kohdan kanssa. Kyseisten säännösten mukaisesti moottoriajoneuvojen valmistajien on annettava riippumattomien toimijoiden käyttöön muiden tietojen muassa juuri valmistenumero.

46. Asetuksen 2018/858 liitteessä X olevassa 6.1 kohdassa luetellaan yksityiskohtaisesti tiedot, jotka valmistajan on tarjottava saataville tietokannassa, joka on vaivattomasti riippumattomien toimijoiden saatavilla. Kyseisiin tietoihin kuuluvat tiedot ”osista, joilla ajoneuvon valmistaja on varustanut ajoneuvon, sellaisena kuin se voidaan tunnistaa ajoneuvon valmistenumeron – – avulla – –”. Samassa kohdassa lisätään, että tietokantaan, joka valmistajalla on velvollisuus perustaa, ”on sisällytettävä ajoneuvon valmistenumero”.

47. Asetuksen 2018/858 61 artiklan 4 kohta on tyhjentävä siltä osin kuin siinä säädetään, että kyseisten tietojen saatavuutta koskevat yksityiskohtaiset tekniset vaatimukset vahvistetaan liitteessä X. Kuten olen todennut, kyseisessä liitteessä olevassa 6.1 kohdassa asetetaan valmistajalle velvollisuus tarjota tiedot ajoneuvosta ja osista, joilla ajoneuvon valmistaja on sen varustanut, ”ajoneuvon valmistenumeron – – avulla”.

48. Kaikilla ajoneuvojen valmistajilla on siten yksiselitteisesti velvollisuus antaa valmistenumero riippumattomien toimijoiden käyttöön.

49. Siltä osin kuin valmistenumero on henkilötieto,¹⁸ sen antaminen käyttöön merkitsee yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettua tietojenkäsittelyä.

50. Unionin tuomioistuin on todennut, että henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava *aina* periaatteita, jotka mainitaan yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklassa, ja jotakin lainmukaisuuden edellytyksistä, jotka luetellaan sen 6 artiklassa.¹⁹

51. Yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa luetelluista lainmukaisuuden edellytyksistä tässä yhteydessä merkityksellinen on c alakohdassa mainittu edellytys. Kyseinen edellytys täyttyy nyt käsiteltävässä asiassa, sillä valmistenumeron antaminen käyttöön on siis ajoneuvojen valmistajille asetettu lakisääteinen velvoite (asetuksen 2018/858 61 artiklan 1 kohta). Jos valmistaja ei anna ajoneuvojensa valmistumeroita riippumattomien toimijoiden käyttöön, se jättää täyttämättä kyseisen lakisääteisen velvoitteen.

52. Ei kuitenkaan ole riittävää, että riidanalainen käsittely on välttämätöntä lakisääteisen velvoitteen täyttämiseksi. Myös yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 3 kohdan edellytysten on täytyttävä. Katson niiden täyttyvän nyt käsiteltävässä asiassa, koska

- ”käsittelyn perusta” (josta on ”säädettyvä – – unionin oikeudessa – – tai rekisterinpitäjään sovellettavassa jäsenvaltion lainsäädännössä”) sisältyy nimenomaisesti asetukseen 2018/858
- ”käsittelyn tarkoitus” (joka ”määritellään kyseisessä käsittelyn oikeusperusteessa”) vahvistetaan asetuksen 2018/858 61 artiklan 1 kohdassa; tarkoituksena on pyrkiä edistämään alan kilpailua²⁰

¹⁸ Ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 42 kohta.

¹⁹ Tuomio 16.1.2019, Deutsche Post (C-496/17, EU:C:2019:26, 57 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen); tuomio 24.9.2019, GC ym. (Arkaluonteisten tietojen poistaminen hakutulosten luettelosta) (C-136/17, EU:C:2019:773, 64 kohta) ja tuomio 22.6.2021, Latvijas Republikas Saeima (Liikenneerikkomuspisteet) (C-439/19, EU:C:2021:504, 96, 99, 100 ja 102 kohta).

²⁰ Asetuksen 2018/858 johdanto-osan 52 perustelukappaleen mukaisesti asetuksella pyritään varmistamaan tehokas kilpailu ”ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja tarjoavien palvelujen markkinoilla”.

antamalla riippumattomien toimijoiden käyttöön rajoittamattomasti, vakiomuodossa ja syrjimättömästi tiettyjä tietoja, jotka liittyvät ajoneuvojen varustamiseen ja joita tarvitaan niiden korjaamiseen ja huoltamiseen

- kyseisellä alalla sovellettavan unionin oikeuden yleisen edun mukainen tavoite täyttyy, sillä kuten komissio on tuonut esille,²¹ asetetulla veloitteella pyritään parantamaan ”sisämarkkinoiden toimintaa erityisesti tavaroiden vapaan liikkuvuuden, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamista koskevan vapauden suhteen”²²
- normatiivinen perusta on ”oikeasuhteinen sillä tavoiteltuun oikeutettuun päämäärään nähden”, sillä ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että vain valmistenumerolla tehty haku antaa mahdollisuuden tunnistaa täsmällisesti erityisesti tiettyä ajoneuvoa koskevat tiedot. Kuten komissiokin on korostanut,²³ ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei tuo esille toista vähemmän rajoittavaa keinoa, joka olisi samalla kertaa yhtä tehokas kuin valmistenumerolla tehty haku ja auttaisi saavuttamaan edellä esitetyn yleisen edun mukaisen tavoitteen. Unionin lainsäätäjät on tehnyt itse kyseisen oikeasuhteisuuden arvioinnin asetuksessa 2018/858.

53. Totean yhteenvetona, että kaikki yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa ja 3 kohdassa asetetut edellytykset täyttyvät. Lisään vielä, ettei ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ilmaise epäilevänsä lainkaan yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklan periaatteiden soveltamista nyt käsiteltävään asiaan.

V Ratkaisuehdotus

54. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Landgericht Kölnin kolmanteen ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

Moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta, asetusten (EY) N:o 715/2007 ja (EY) N:o 595/2009 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/46/EY kumoamisesta 30.5.2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/858 61 artiklan 1 ja 4 kohtaa, luettuina yhdessä liitteessä X olevan 6.1 kohdan kanssa,

on tulkittava siten, että

moottoriajoneuvojen valmistajille asetetaan luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27.4.2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa ja 3 kohdassa tarkoitettu lakisääteinen velvoite, joka oikeuttaa ajoneuvojen valmistenumeroiden antamisen riippumattomien toimijoiden käyttöön.

²¹ Komission huomautusten 65 kohta.

²² Näin todetaan asetuksen 2018/858 johdanto-osan 50 perustelukappaleessa.

²³ Komission huomautusten 67 kohta.